

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Caroli Scribani E Societate Iesv Medicvs Religiosvs De Animorvm Morbis Et Cvrationibvs

Scribanius, Carolus

Antverpiæ, 1618

XXII. Singularia in cibo, potu, vestitu, reliquisq[ue] corporis commodis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46194](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46194)

facile cuiquam graue videbitur: & sola sæpe erubescencia deterrebit subditos, pudorque è Superioris in paupertatem affectu collectus, ne ad maiora commodioraque manum porrigamus: netie ad sæculi opes commodaque, sæculi desertores circumspiciamus.

CAPVT XXII.

Singularia in cibo, potu, vestitu, reliquisque corporis commodis.

A Emulationum & murmurationum in Religione causa, ac dissensionum seminarium. nam si Superior hoc malo laborat, perpetuam sugillandi materiam præbet, eò magis quò omnium in illum oculi intenti; eoque nocentiùs, quò illius exemplum transit ad plures, seminaque in posteritatem spargit, prouocatque reliquos, viamque secuturis sternit ad paria aut maiora etiam audenda. sæpe enim, quò exempla desint, à noxiis abstinemus; at vbi præiis maiorū factis referatus est aditus, proni ad libertatem commodaque decurrimus: nec imitari pudet, ad cuius initia erubescimus; & cùm pudeat audire primum, in imitatione gloriamur.

Eoque

Eoque grauius hoc malum est, quòd non se intra primi transgressoris terminos cõtineat, sed singuli ferè aliquid adiiciant noui, hic in cubiculo, ille in vestibus, alius in cibo & potu, non nemo in omnibus; ac tandem in delicias & luxum, sæculumque totum res abeat. è quibus infelicibus iniitiis paupertas Religionis murus corrui, nudaturque; vniuersa Religio propugnaculo, exiitque suis viribus, robore destituta.

Accedit ciborum hunc reliquorumque commodorum delectum, ipsis plerumque Superioribus grauem adgenerare molestiarum causam. nam cum in plerisque Religionibus perpetui non sint, fit vt munere defuncti, ægrè consuetis commodis careant; patianturque non postremas in illorum defraudatione difficultates, multorum ex in fabula facti, & acerbiorum irrisionum materies.

Si inferior malo hoc tenetur, sociorum in se æmulationes excitat, oblocutiones etiam, percutiturque ferè tot linguis ac iudiciis, quot capita in vna domo sociata habet. Iam exemplo suo ad paria prærogatiua reliquos prouocat, maximè eos qui meritis, laboribus functionibusque superiores, pares, aut non inferiores sunt. adolescentioresque etiam ad paria aliquando auden-

audenda incitat : neque enim quidquam in vtramque partem , vitiorum ac virtutum, maiorum exemplo potentius est.

Graues deinde tales Superioribus sunt, & plerumq; illorum conuictum auersantur, subterfugiunt oblatos, ac cum mœrore quodam patiuntur domesticos; dum aut negare non audent ne offendât, aut concedere non audent ne reliquos ad paria prouocent.

Quòd si Superiorum vnum beneuolum nacti fuerint, reliquos patiuntur aduersos; ita vt quod aut naturali quadam munificentia, aut priuato affectu cōcesserit vnus, negaturi sint alij. quæ negatio durissima in consuetis est. profiliuntque exinde omniū propè generum tentationes, tristitiæ ac mœrores, cor exedentes, ac murmurationum integra plaustra. quòd si fortiter in sententia steterint Superiores, non raro tabescunt tales, ac quasi emedullatis ossibus decinerefcunt; si grauiorum metu aliquid à constantia remiserint, fastidiosos patiuntur, ac vniuersæ familiæ pacem euertunt.

Iam quotquot commodis suis auidè, & supra quàm Religiosam modestiam, ac paupertatem decet inhiantes vides, eos ferè in carnem & sanguinem labi compe-

ries,

ries, ac in inchoatæ tandem vocationis desertionem. cùm tepescat primò in his omnis Religionis spiritus, qui fomentis hinc tanquam iniectis puluinaribus suffocatur, neque aliud ferè certius signum est, languentis in vocatione, ac à primo feruore degenerantis animi. vnde ingens spiritalis nausea nascitur; à qua ferè vehemens flamma carni iniicitur.

Repugnat etiam hæc singularitas mutuo amori: qui paritate roboratur & crescit, imparitate subuertitur. ignorant filiorum discrimina vbera necessitati nata, vniusque patris filij prærogatiuam degeneratione nesciunt. nimirum quos vterus vberaque pariarunt, pariare debet amor. què minuit quisquis de prærogatiua ceteri desiderat; quisquis sub eodem patre matreque Religione, potiora sibi arrogat, aut concedi desiderat.

Illud verò mali huius magnitudinem auget, quòd superbiæ tanquam fundamento inædificetur. qui enim præ reliquis singularia ambit, plus sibi deberi quàm aliis censet: si consequatur, plus sibi merito suo cõcessum quàm aliis gaudet. singularis esse voluit Lucifer, dum paritari Deo studuit: si in ordine reliquorum angelorum stetisset, æternùm stetisset. prærogatiua

tua illum vota æternaturis flammis addixerunt.

Remedia.

A Superioris exemplo petenda, qui si fortiter intra consuetos se Religiosis terminos teneat; vel solo rubore reliquos continebit, terrebitque ab hoc parum Religioso conatu. Sanè si fortem in hoc genere se præbuerit, commodorumque contemptorem; non difficulter reliquos ab hac spe excludet, terrebitque ab illorum petitione. memor proinde sit illius Sapiientis: *Rectorem posuerunt te, esto inter illos, sicut vnus ex illis. vt nihil habeat, vel diligit pomposum, mundanum aut vanum, sed omnia quæ habet, Ecclesiasticam personam & statum suum deceant, & humilitatem ostendant: nihil in omnibus appareat, quod iactantiam vel curiositatem sapiat. non est enim humilis cordis indicium, curiosa querere, pretiosa affectare, excelsa ambire.* Et sanè indignum viro est cælestia cogitanti, ad quæ natus, ad vilia hæc se abiicere, & primogenita cum Elauultibus commutare.

*Bon. de
6. alis,
c. 6.*

Exempla hîc deinde omnium ætatum in omni Religione magnorum virorum valent: qui per calcata corporis commoda, ad magna claraque in terris cæloque

nomina deuenerunt. exempla etiam generosorum militum, qui vltro assuescunt duris, auersantur mollia, quibus vt corpora, ita & animi effeminantur. nescit mens ad magna se erigere, quæ vilioribus deprimitur.

Terrendi denique multorum magnorum lapsibus erunt, quicunque ad hæc auide aspirant. & admonendi gula dediti, ne in Greg. in eo quod escarum delectationi incumbunt, luxu- Pastor. rie se mucrone transfigant, & quanta sibi per p 3 c. 20 esum loquacitas, quanta mentis leuitas insidietur, aspiciant: ne dum ventri molliter seruiunt, vitiorum laqueis crudeliter astringantur. tanto enim longius à secundo parente receditur, quanto per immoderatum usum dum manus ad cibum tenditur, parentis primi lapsus iteratur.

Incommoda etiam frequenter ob oculos ponenda, quæ ex hoc singularium delectu sequi nata sunt: idque in publicis exhortationibus, conferentiis, ac priuatis etiam Superiorum aliorumque monitis.

Remediorum verò potentissimum est nihil vlli præ reliquis indulgere. præscindenda proinde omnis sub initium occasio est, ne serò remedia cogites postquam inualuere mala. in scintilla nimirum sua extinguendum incendium est.